

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

- lomake arkeologisen kohteen tarkastamiseen (ks. täyttöohje lopussa)

1. PERUSTIEDOT

Kunta: ESPOO		Mj-rekisteritunnus: 1000023526	
Nimi: BEMBÖLE ÖSTERÄKERN		Ajoitus: rautakausi-historiallinen aika	
Kohteen laji: historiallinen kyläpaikka sekä mahdollinen rautakautinen kalmisto		Lukumäärä: 1-2	
Luokitus (kiinteä muinaisjäänös, mahdollinen kiinteä muinaisjäänös, arkeologinen kulttuuriperintökohde, löytöpaikka): mahdollinen kiinteä muinaisjäänös			
Tarkastaja: FT Anna Wessman		Tarkastusaika: 23.4.2014	
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	N: 6678750 - 6678774	E: 371882 - 371906	Korkeus m mpy: noin 17-20 m
Koordinaattien tarkenne: N: 6678698 E: 371799 (viikinkiaikaisen ketjunjakajan löytöpaikka)			
Peruskartta: 203212			
Suunta ja etäisyys kirkosta tai muusta maamerkistä: 3,2 km Espoon tuomiokirkosta koilliseen, Turuntien (110) ja Glimsinjoen pohjoispuolella olevalla Österäkern nimisellä pellolla. Pelto (n. 500 x 2000 m) rajoittuu Turuntien ja Kuninkaantien väliin olevalle alueelle, alkaen Bembölen koululta ja loppuen Espoon Kuninkaantien toimintakeskukseen			
Sijaintikuvaus: Rautakautiset löydöt sijoittuvat pellon itäisimmälle saralle, noin 200 metriä lounaaseen Kuninkaantien toimintakeskuksen parkkipaikalta			

2. TAUSTATIEDOT

Aiemmat tiedot: Bembölen koulun paikalla on sijainnut nyttemmin muinaisjäänösrekisteristä poistettu Bembölen kaivos. Lähistöllä myös kivikautinen löytöpaikka Kuninkaantie 12.
Aiemmat löydöt: Kuu-ukon muotoinen pronssiesine KM 39123 (luetteloitu nimellä Bemböle Toll) löydetty vuonna 2012 Keväällä 2014 löydetty metallinilmäsimella viikinkiaikainen ketjunjakaja (balttilaista tyyppiä), rautakautinen pronssikulkenen sekä muita historialliseen aikaan ajoitettavia löytöjä
Tarkastuslöydöt: keramiikkaa, palanutta savea, ison nisäkkään palanut putkiluu, kuonaa, tiiltä, liitupiipun varsia, tipparahoja KM 40106:1-8
Tarkastusolosuhteet: aurinkoinen kaunis kevätsää, pelto oli kynnetty syksyllä 2013, maa oli melko kuiva mikä haittasi hiukan näkyvyyttä
Liitteet: karttaote, johon ketjunjakajan sijainti on merkitty
Muuta:

3. TARKASTUSHAVAINNOT

Tarkastuksen syy: Metallinilmäsimella oli löydetty mm. rautakautisia esineen katkelmia
--

<p>Kohteen tarkempi kuvaus ja rajaus: Laaja peltokohde (500 x 200m), joka jakautuu neljään saraan. Kuninkaantien toimintakeskuksen puoleinen peltoalue (idässä) on metallinilmaisin Harrastajien mielestä poikkeuksellisen löytörikas verrattuna pellon muihin saroihin. Tällä alueella havaittiin korkeampi kohta (ilmeisesti entinen peltosaareke), joka on kynnetty rikki kauan sitten. Jäljellä on enää kaksi pientä erillistä kivistä kohtaa, joita ei kynnetä. Rautakautiset löydöt on löydetty tämän saarekkeen ympäristöstä.</p>
<p>Ympäristö ja maasto: Savinen pelto viettää loivasti Glimsinjoelle päin. Pellon korkeimmat kohdat sijoittuvat Kuninkaantien puolelle. Tällä puolella peltoa on myös löydetty metallinilmaisimella 1600-luvulle ajoittuvia tipparahoja</p>
<p>Muuta tietoa: Glimsinjoen molemmat rannat ovat luonnonsuojelualueita</p>

4. SUOJELUTIEDOT

<p>Kunto: Pellossa oleva saareke on kynnetty rikki, rautakautiset esineet on löydetty sen ympäristöstä</p>
<p>Hoidon tarve: ei tarvetta, pelto on käytössä</p>
<p>Ehdotus suoja-alueeksi: koko peltoalue</p>
<p>Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet: ei tiedossa</p>
<p>Muut säilymiseen vaikuttavat asiat:</p>
<p>Rauhoitusluokkaehdotus perusteluineen (jos tarpeen): 2</p>

5. MUUTA

<p>Tarkastajan yhteystiedot: ts. museolehtori Anna Wessman, Espoon kaupungin museo, anna.wessman@espoo.fi, puh: 046 8772127</p>
<p>Muut tiedot:</p>
<p>Lähilöydöt:</p>
<p>Opas kohteelle (nimi ja yhteystiedot, jos eri kuin tarkastaja):</p>

6. PÄIVÄYS JA KERTOMUKSEN LAATIJAN ALLEKIRJOITUS

<p>Päiväys: Espoossa 24.4.2014</p>
<p>Allekirjoitus:</p> <p>Anna Wessman, FT</p>

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUSLOMAKKEEN TÄYTTÖOHJE

- täyttöohje Museoviraston arkeologisen kohteen tarkastuslomakkeeseen

Lomake on tarkoitettu arkeologisen kohteen maastotarkastuksessa tehtyjen havaintojen raportointiin. Kenttiin voi kirjoittaa tietoa niin paljon, kuin on tarpeen. Sähköiset kartat, koordinaattitaulukot ja valokuvat voidaan liittää lomakkeen loppuun suoraan sähköisiksi liitteiksi.

Kohta 1. Perustiedot

- lomakkeeseen täytetään kohteeseen liittyvät sijaintitiedot (kunta, koordinaatit, peruskartta, sijainti suhteessa maamerkkiin ja yleinen sijaintikuvaus)
- lomakkeeseen täytetään kohdetta luonnehtivat tiedot (nimi tai ehdotus nimestä, ajoitus, kohteen laji, lukumäärä (kpl) ja Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus, jos kohteella on sellainen)
- lomakkeeseen täytetään kohteen luokitus tarkastushavaintojen perusteella:
 - kiinteä muinaisjäännös on varmasti muinaismuistolain (295/1963) tarkoittama kiinteä muinaisjäännös
 - mahdollinen kiinteä muinaisjäännös on todennäköisesti muinaismuistolain tarkoittama kiinteä muinaisjäännös, mutta asian selvittäminen edellyttää tarkempia arkeologisia selvityksiä kuin tarkastuksen yhteydessä on ollut mahdollista tehdä
 - arkeologinen kulttuuriperintökohde on yleensä iältään melko nuori kohde, useimmiten 1900-luvun kohde (poikkeus 1. maailmansotaan liittyvät kohteet, jotka ovat yleensä kiinteitä muinaisjäännöksiä), jota ei määritellä rauhoitetuksi kiinteäksi muinaisjäännökseksi
 - löytöpaikka on kohde, jolta on ihmisen toimintaan liittyviä esineitä tai niiden katkelmia, mutta jolta ei ole tarkastuksessa pystytty havaitsemaan esim. muinaisjäännökseen viittaavia rakenteita tai kulttuurikerrosta.

Kohta 2. Taustatiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista aiemmista tiedoista ja löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen yhteydessä mahdollisesti tehdyistä löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastusolosuhteista ja niiden vaikutuksesta havaintoihin
- lomakkeeseen täytetään tieto tarkastuksen liitteistä (karttaliitteet, kuvaliitteet, koordinaattitietolistat ym.).

Kohta 3. Tarkastushavainnot

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen syystä ja siihen liittyvistä asioista
- lomakkeeseen kuvataan tarkastettu kohde, sille mahdollisesti ehdotettu rajausta ja rajauksen perusteet
- lomakkeeseen kuvataan kohteen ympäristö ja maasto.

Kohta 4. Suojelutiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot kohteen kuntoa ja hoidon tai korjaamisen tarvetta koskevat havainnot
- lomakkeeseen laitetaan ehdotus suoja-alueeksi ja sen perustelut
- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista maankäyttöhankkeista ja/tai muista säilymiseen vaikuttavista olennaisista asioista (luonnon aiheuttama eroosio tms.)
- lomakkeeseen laitetaan rauhoitusluokkaehdotus, jos tarkastaja haluaa sellaista käyttöä. Rauhoitusluokkaa ei edellytetä enää määriteltäväksi. Jos sellainen määritellään, rauhoitusluokat ovat sisällöltään seuraavat:
 - luokka 1 = kiinteä muinaisjäännös, kohteesta on riittävästi tietoa sen luonteen ja iän tarkemmaksi määrittelyksi
 - luokka 2 = kiinteä muinaisjäännös, kohteen luonteen ja iän määrittely edellyttää tarkempia arkeologisia selvityksiä
 - luokka 3 = kohde on ollut kiinteä muinaisjäännös, mutta tuhoutunut.

Kohta 5. Muuta

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastajan yhteystiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot lähilöydöistä ja mahdollisista muista tiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot henkilöstä, jota voi tarvittaessa toimia paikalla oppaana.

Kohta 6. Allekirjoitus

- lomake allekirjoitetaan ja päivätään.

6678698.000, 371799.000 (ETRS-TM35FIN)

